

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za tiskarje velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

O pravištvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v sredo.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na zadnje četrtletje 1876 in naš list stopi v deseto leto svojega javnega delovanja. Prosimo, da ne le vsi stari gg. naročniki ob pravem času naročnino ponovno, nego, da naš list tudi v one narodne kroge spravijo, kamor do zdaj nij prodiral, ker le potem bode mogoče tudi listu samemu boljšim biti in duševno bogatejšim.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld.	— kr.
Za pol leta	6	50
Za četrt leta	3	30
Za en mesec	1	10

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld.	— kr.
Za pol leta	8	—
Za četrt leta	4	—
Za en mesec	1	40

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Zopetni začetek vojske.

Denes obteče premirje, ki je bilo na mogočno besedo ruskega carja skleneno na dva meseca mej Srbi ter Črnogorci na jedni in mej Turki na drugi strani. Iz Cetinja in Belgrada se poroča, da so višji poveljniki že na svoja mesta na bojišče odšli. Iz Carigrada pa do sedaj, ko to pišemo, nij bilo pričakovati vesti, da se premirje razdaljša še na štirinajst dni. Torej bomo vzeli zopet zemljevid v roke in z vso ono pozornostjo, z onim strahom in ošim upanjem pričakovali srečnih vojnih vestij, kakoršne more le razumeti, kdor preudari, da tu doli v jugu v krvavej borbi odločuje bodoča osoda slovanskega naroda, katerega živ in krvnočuteč člen smo tudi mi Slovenci.

Turki so vse moči, do zadnjega menda, zbrali in hočejo vojske. Oni vedo, da jim gre zdaj za život in smrt. Smrti so odločeni, ali tako brzo še nečejo umreti. Dobro računajo, da le dobljena vojska jim more življenje podaljšati. Zato so zrno svoje vojske postavili ob Donavi zoper Ruse. Nasproti Srbom in Črnogorcem stoji zdaj menj Turkov in nove, menj vajene čete. Zatorej bode Srbom lažje zdaj vspehe imeti kakor prej, ko so imeli celo turško vojsko pred soboj; in Črnogorci bodo mogli iz defenzive v ofenzivo stopiti ter Srbom roko podati. Bog daj obema vojne sreče in iztočno vprašanje bode lice zadobilo,

o kakoršnem si dozda diplomati še nijso glav belili.

Glavni faktor vojske pak je Rusija. To Turek zna, zato je postavil kolikor je le mogel baš proti Rusom na noge. Videli smo, da se znajo Turki trdovratno boriti in hrabro, zato tudi ne smemo misliti, da bode Rusom za roko šlo, na en mah turško vojsko zdrobiti. Krvavih in ljutih borb je skoro gotovo pričakovati. Na končni dober uspeh slovanskega orožja pak se vendar trdno zanašamo. Kajti če v „N. Fr. Pr.“ in drugih judovskih nemških ali zavistnih poljskih časnikih čitamo laži in izmišljije o slabem stanju ruske vojske, znamo, da to govori slep in nesramen sovražnik resnice in pravičnosti, katera pa na zadnje mora zmagati. Tudi že sama „Pol. Corr.“ iz Kišeneva poroča, da so vse vesti o slabem stanju ruske armade neresnične. Pač morda je tu in tam v hudej zimi kak nered, ali kaj to dé. Rusija je velika in se bode izkazala.

Isto tako nij verjetno, da bi se vojna zdaj še v zadnjem trenutku odklenila. Tudi ko bi višji krogi v Rusiji bili pripravi zadovoljiti se z malimi odstopki in mir ohraniti, ne ide več lahko, to poročajo od tam razni viri.

Iz Peterburga se nemškeje „Nat. Ztg.“ piše o vojnej situaciji: Ruska vlada ve, da se vojski nij ogniti, zavoljo tega ne, ker jo ruski narod pričakuje. Za to so vsi trudi, mir ohraniti zastoj, ker ruska vlada mora ozirati se na to, kar ljudstvo hoče . . . Rusi

Lintek.

Tri pisma Anastazija Grūna Stanku Vrazu.

Uže zarano so Anastazija Grūna slovenske narodne pesni očarale, da jih je začel prevajati v nemški jezik. Zaradi tega si je začel dopisavati z nabirateljem slovenskih narodnih pesnij, Stankom Vrazom. Pisal mu je troje pisem, katerih prvo se glasi:

„Kako pa je z nadaljevanjem zbirke narodnih pesnij? Ali bi mi ne mogli nekoliko izvestij dati o muzikaličnem delu, o spremljanju jih instrumenti itd. teh pesnij? Jako ljubo bi mi bilo, ko bi mi hotel izreči svojo sodbo o obravnavanju „narodne pesnij na Kranjskem“, katero sem priobčil v „Sonntagsblätter“ od Frankla, katero je pa cenzura precej pristrigla. Razveselite me kmalu z nekaterimi vrsticami . . .“

Vraz mu je zares odpisal, — kaj, tega ne vemo, bržkone pa bi se našlo njegovo pismo v zapuščini Grūnovi. 25. dec. 1846 piše ta zopet Vrazu:

„Pošiljam dve narodni pesni, katere sem prestavil, to je „zaljubljeni kos“ pa „Kresna“.

Pridevam vam še troje zvezkov, ki sem jih dobil od g. Zalokarja, lokalista na Selu pri Kamniku in od g. fajmoštra na Vrhu. Sicer je mnogo pesnij vmes, ki nimajo značaja narodnih, pa vendar tudi mnogo, s čemer lahko popolnite svojo zbirko. Iz g. Zalokarjevega zvezka sem prevodil: „Kaj se po svet' godi“, „Bernekarjev grad“ nij narodov proizvod, ako pram pesen nij slaba. Kdor se je nekaj časa pečal z ljudsko poezijo, bode tako siguren takt dobil v presojevanju pravega in nepravega da se ne bo lahko motil. Ta takt vlada v vaši zbirki, katera edina zasluži ime kritične; da bi le brž drugi del izdali! — Pošiljatvi še prilagam: moj sestavek o narodni pesni Kranjski, kateri je pa pred dunajsko cenzuro nekoliko shujšal. Da bi tudi to zaslužilo vaše priznanje, ki mi je toliko drago!“

Obljubili ste mi pismo iz Zagreba; tega žalibog nij bilo; a jaz Vas ne odvežem z lepo Vaše obljube.“

Ko je zares izšla prestava „narodnih pesnij Kranjskih“ v Lipsku na Nemškem, pisal je Anastazij Grūn 1. nov. 1850 Vrazu:

„Ko sem se uže pred leti bavil s pomemčevanjem slovenskih narodnih pesnij in mi je bilo prevajanje najdražji posel o prostih

urah, mi je vaša tiskana zbirka mnogo pomagala in mi dala veliko materijala, zraven tega so mi pa še vaša pismena objavljenja pospeševala delo. Ker je prevod tiskan, dovoljujem si, pošiljati Vam en eksemplar, da ga blagovoljno sprejmete kot malo znamenje moje hvaležnosti in odličnega spoštovanja.“

Kako je pesnik Anastazij Grūn takrat mislil o boji Germanstva in Slovanstva na Kranjskem, pove sam v predgovoru k svojim „Volkslieder aus Krain“, str. 21—22: „Germanstvo, akopram ima navidezno prevago, še nij zmagalo, niti se Slovanstvo izpoznalo za zmagano, da, vedno uvaja v boj mlajše in silnejše moči. Na katero stran se nagibajo želje nemškega pesnika, o tem se pač ne more dvomiti; vendar pa ob enem nij dovolj tesnosrčen, da ne bi pripoznaval enakopravnosti, navdušenja in heroičnega delovanja i v drugem taboru; on trdno stoji na narodni strankarski straži, a preko njega čuje ipak čez svet gospodujoča gesla človečanstva, pred katerimi mora omolkniti vojno kričanje narodnostij, kakor mora posamezni individuum omolkniti glasu celega naroda. Da se velika vprašanja, ki premikajo človečanstvo, ne mogo rešiti brez sodelovanja mogočne slo-

pa ne bodo le ne Donavi, oni bodo tudi v Aziji proti Turčiji na noge stopili in tam se bode Turkom še slabše godilo nego v Evropi, ker tam bodo Rusi obdržali vsako ped zemlje, ki jo zasedejo, a v Evropi se ne boré za sebe.

In tako tedaj štrle in mole iz minolega starega leta, važnih dogodkov in znamenitih zgodovinskih činov polnega tega starega leta — velikanske sence še večjih in odločilnejših dejanj v baš nastopajoče novo leto. Tekla bode še in še slovanska kri, rudeč oblak krvavega rata nam grozeč blišči z vzhoda sem; — naj teče kri, naj pride časi vojne bede, da bi le iz nje vzrasli časi zlate narodne svobode naših slovanskih bratov, svobode, ki bode naznanjevalka tudi naše boljše narodne bodočnosti. V tem smislu tudi mi Slovenci k Bogu molimo denes za srečno novo leto! Bog blagoslovi v njem deseterno in stoterno orožje slovansko, rusko in srbsko orožje, in ponižaj vse krivičnike, sovražnike preganjanega Slovanstva!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. decembra.

Gospodska zbornica državnega zbora je v posebnej seji mej prazniki 28. t. m. sprejela državni budget za leto 1877 tako, kakor ga je poslanska zbornica sklenila. Le škof Kutschker je brez vspeha terjal, naj bi se uprava religijonsfonda dala cerkvi, a deficit za ta fond naj bi dala država, dalje pa naj ostane podpora za one duhovenske kongregacije, katerim je državni zbor letos prvič podpora odrekel in jo izbrisal iz proračuna.

Sedaj ko se v orijentu za Slovanstvo in posebno za južno Slovanstvo osodepolni čini vrše, **hrvatska** vlada nema važnejega posla nego premišljati in izpraševati, ali in kako bi svoje uradnike ali činovnike v — uniformo oblekla. *Difficile est satiram non scribere.* Naj bi rajši skrbela, da bi bili marljivejši in delavnejši.

Magjarski listi se hudo in slepostrastno jeze, da se bode morda sklenilo o svoboženje Bosne po avstrijske vojski. „Naplo“ je srdit proti temu, ali on bi rad, da se zasede Srbija. Ta list žuga, da po parlamentarizmu ta politika nij mogoča, le po absolutizmu bi bila. „Mi ne gremo v Turčijo.“

Če mora biti, naj se nas zoper Ruse pelja“, brblja Magjar. Tudi „Hon“ tako in „Ellöner“.

Vnanje države.

Uradne „Srbske novine“ **belgrade** poročajo, da se je knez odločil, da sedanje ministerstvo še ostane na vladi. Tako je torej ministerska kriza definitivno rešena. Srbija jutri zopet v boj stopi. Duh jako vojevit vlada zopet v Belgradu.

O **turške** ustavi pravijo „Moskovske Vedomosti“, da je za smehovanje velesil. Le resna okupacija more položenje kristijanov zboljšati.

Nemški cesar bode ob novem letu, ob sedemsetletnem godu svojega vojaštva, vse komandujoče generale sprejel. Pričakuje se, da bode ob tej priliki njegov ogovor znamenit.

Dopisi.

Iz Logatca 28. decem. [Izv. dop.] Denes je bila tukaj volitev župana za spodnji Logatec, voljen je obče priljubljeni in spoštovani g. Adolf Mulej, od katerega se smemo nadejati, da bode vnet in neutrudljiv delavec, kadar bode šlo za občni blagor ljudstva in njihove pravice. Kaj smešno je bilo uradovanje pri nekaterih njegovih sprednikih, ki so vse s svojo, večini odbornikov nerazumljivo nemščino opravljali kar je za vsako občino na Slovenskem, posebno na deželi zelo neprijetno in obžalovanja vredno.

Iz Postojne 29. dec. [Izz. dop.] Postojnska čitalnica je imela 28. t. m. občni zbor. Sešlo se je bilo zadostno število udov, da so mogli sklepati. Ker se je gosp. Lavrenčič, ki je več let predsedoval tukajšnji čitalnici, odpovedal predsedništvu, bil je gosp. Docrat, posestnik tukajšnjega hotela, enoglasno za predsednika izvoljen, ki je v veliko veselje nas vseh predsedništvo tudi prevzel. Ko so se tudi druge volitve dovršile, so se določile tudi predpustne veselice. Prva bo 14. prosinca, druga 4. svečana. Natančni program pri vsakej se bo tačasno naznanil.

Iz Kamnika 29. dec. [Izv. dop.]

Konfiscirano.

Plemenitaš stare Poljske.

(Po Jaroši Bejti spisal L. G. P.)

(Konec.)

Če ugoden veter vleče Damonu, živi tako, kakor gospod, kratkocasi sebe in druge, ima štiri sto poslužnikov, pa baha, kakor bi jih imel štiri tisoč. Ali kaj? — starost se bliža in sreča se ga huje in huje boji. Žena nij več tako mlada, dobičkarije ne more več uganjati z njo. Prinesla mu je sicer sto tisoč, ali uže pred dvema letoma se je morala prepisati na mnoge moževe dolgove. Prvosednik, ki mu je tako ugajal, zvrstil se je z drugim, in njegov nastopnik se nekako huduje nanj; o dražbah nij več nikakoršnega dobička, prijatelji so se uže naveličali pomagati, trgovci pa tudi ne ugajajo in ne upajo več ni toliko, da bi oči nasmetil si človek. O mar menite, da je Damona obupnost trla v tako žalostnih okoliščinah; da je svoje domače življenje premenil — kakor koli; da je boljši, — a nij več tako zapravljaliv? — še zmerom je stari grešnik: dragotina, bliščoba, to mu je negibno potrebno, torej mora biti obema veren ali pa — umreti. Gledi ga, zopet je vesel: šinila mu je v glavo srečna misel, da svojim

upnikom dolgove povrne, — nikar ne zamerite besedi, — s pasjim smrdom, da si je mnogo njih od sodbe dobilo moč do njega, da na boben dadé mu imenje; da ga smejo rubiti in vedigabog, kaj še. Pa izvrši svoj načrt tako razmerno, da bi mu ga zavidal lahko kak izkušen vojvoda. Dosle se je njegova sleparija pokazala samo tam pa tam, le posamezno, le trenotno, samo časi pa časi, zdaj pa vre povsodi, vre ognjeno, vre klasiški. Žena ga goni k sodbi, ker jo je bil prisilil, da se je prepisala na njegove dolgove, in zahteva (reklamuje) očiščenje svojega vena. Vena je bilo sto tisoč, ali s pohišjem, s priboljškom, z reformacijo*) in dožitnino vred je vsega gotovo trikrat sto tisoč. Damon skrivoma zna, kako važna mu je soproga, a Damonka to svojo važnost očito podpira s solzami, z uklanjanjem, z vreščem, s svojimi hčerami, katerih se starejše znajo smehljati tako ljubeznjivo, tako, kakor se smejejo rudečkasti popki. Mej upniki je mnogo imovitih ljudij, ki se ne tresejo iz skrbi, ali jim dolžnik vrne ali ne, saj uže dolgo časa čakajo, kdaj izvedó, da so iz-

*) Priboljšek in reformacija poljski pravniški pomenja: istino in imovino, ki jo soprog dá soprogi dožitno (lebenslänglich) v razmerji k njenemu vnu.

Konfiscirano.

Domače stvari.

— (Svojim dopisnikom) vsem denes ob koncu leta izreka „Slovenski Narod“ presrčno zahvalo. Naj i na dalje ostanejo zvesti podporniki našega dnevnika s pošiljanjem vsakovrstnih objavljena vrednih naznanil in dopisov.

— (Slovenska Matica) je za letos razdelila udom 4 zemljevide in dve knjigi: Letopis in dr. Tomanov životopis. Premalo za naše slovenske literature potrebe! Tu bode trebalo večje delavnosti od narodne strani. In prav lahko bi bila mogoča.

— (Slovensko gledališče.) Omenili smo uže, da bode prva predstava v novem letu 2. januarja 1877. Predstavljali se bosti dve novi igri, in je vzlasti ona v 2 dejanjih „Ujetniki carevne“ jako fina ter bode prvič predstavljana.

— (V Zatičino) je imenovan za notarja krški notar Franc Omahen.

— (K letnemu sklepu) bode v stolnici denes po polu dne ob štirih, kakor sliši „Sl.“, pridigoval škof dr. Pogačar.

vanske rodbine, to je dokazalo glasno daleč se razlegajoče šumenje mnogovejnate slovanske lipe prav jasno.“

Tako je mislil in pisal takrat pesnik. Pozneje ga je žalibog politična strast potegnila v krog narodne omejenosti in neznosnosti. In morebiti mu je bilo pozneje žal, da je kot 21 leten mladenič s celim ognjem pravega domoljubja popeval „Ilirijo“ v Hormayevemu arhivu (1827), in da je kot apostelj miru pel svojemu učitelju, velikemu našemu Preširnu nadgrobnico, v katerej se nahajajo vrste:

Der Reigen löst das Volk, auf dass sich's schaare
Zur Linde hier, zur Eiche dort sich wende;
„Hie Slave — hie Germane“ scholl es grimmig
Und Zornesworte brausten tausendstimmig.

Das Licht, das rings verirrt in Funken zittert,
Im Dichterherzen sammelt sich's zum Sterne;
Wenn Hass das Volk hinaus zum Streit getrieben,
Begräbt's, wie Gold, in's Dichterherz sein Lieben.

Državnik Anton grof Auersperg si gotovo s tem spreobrnjenjem nij nič pridobil, pesnik Anastazij Grün pa je veliko izgubil.

— (Za uboge male otroke.) V četrtek se je tudi v varovalnici za male otroke razdelilo od nekih gospé, katerim na čelu je bila barónica Codelli, 140 novih oblek in 60 ubožnejšim tudi čevlje. Navzoč je bil deželni predsednik, dalje župan in dr.

— (V prid ubogim šolarjem) se napravi dne 1. januarja v Laškem trgu veselica s sledečim programom. 1. Demokrit i Heraklit, vesela igra od Feodora Wehla (nemški). 2. V Ljubljano jo dajmo. Veseloigra sp. Jože Ogrinec. 3. Ples. Vstopnina 30 kr. tudi več se hvaležno sprejme. Začetek ob 7 uri. K veselici vljudno vabi Odbor.

— (Ljubljanska čitalnica) napravi letošnji predpust, kakor čujemo, dva večja plesa.

— (Na Kernu), ljubljanskem lednem drsališču, je g. Doberlet napravil zaprto prostorišče, ki je drsalcem za oddih in kjer se dobiva tudi pijača in jed. Jutri se odpre in bode tudi godba igrala.

— (Celovška) „Klagenfurter Zeitung“ praznuje jutri stoletnico svojega izhajanja, torej je jeden najstarejših časnikov v monarhiji.

— (Iz Trsta) se piše „Sl.“ Volitev v prvem okoliškem okraju, kjer je zmagal naš nasprotnik, vzburla je duhove narodnjakov in pričakovalo se je gotovo, kakor je bilo uže v listih razglašeno, da vložijo narodni volilci protest zoper volitev, zaradi nepostavnosti, ki so se tam godile. (Bolj zvito so delali Košutovci v šestem okraju, nijso razglaševali, ali storili so, kar so nameravali ter so poslali preiskovalnemu odseku protest zoper volitev g. Nabergoja.) In res smo imeli nado, da protest, če tudi ne bi toliko pomagal, da bi bila volitev ovržena, ker vrana vrani oči ne izkljuje, vendar bo koristil s tem, da svetu razkrije sredstva, katerih so se Lahi k zmagi posluževali. Da so se nasprotni bali luči, kaže nam uže to, da je sam izvoljenec dr. Strudthoff pri odborniku „Edinosti“ prosil usmiljenja. Vendar se protest izgotovi; našeta so fakta, imenovane so priče — manjkalo je le še podpisov; ali za to nam nij skrketi; do določenega dne bo vse gotovo. — Ali kaj se zgodi? — Mož, ki ima protest v rokah, hrani ga lepo doma

do zadnjega dne in ko ga na ta dan drug volilec iztirja in ga volilec v Ščedni predlaga v podpisovanje, nič ne opravi. — Kaj plenta, je-li vsa Ščedna, ta slavnoznana rezidenca oslov, kar čez noč se „poštrudhofila?“ — Zlasti Magdalenčanov bi bilo prav lepo in potrebno, da bi povedali svojemu „poslancu“, kaj jim je treba: slovenske šole, razsvetljave itd. it. Ti pa starodavna „Servola“, pozna se ti, da v žilah tvojih sinov pretaka laško-kremenska kri in bodi na to le ponosna: toda hvale ne išči pri nas Slovencih, temveč hodi jo iskat v — Kremono! Kakor sem začel, tako hočem tudi končati z latinskim rekom, in sicer s tem: Qualis rex, talis lex, qualis pastor talis grex.

— (Lov ubeglega ujetnika.) V Celji je bil zaprt na 16 let obsojeni Jakob Brumen. 24. t. m. se mu posreči uiti. Paznik je tekel za njim skozi več celjskih ulic, več družih ljudi mu je pomagalo dirjati za bežim, kateri je pri Vokavnovi pristavi opešal in se po kratkej brambi moral prijeti in zvezati dati.

— (Rop.) Iz Maribora poročajo, da je 23. t. m. bila kolarica Marija Lešnik v svojem stanovanju v Bilekovej hiši od neznanega moža napadena, ob tla vržena, zvezana in usta jej zamašena, potem jej pa denar 7 gld., iz miznice vzet.

— (Sava) je na mnogih krajih, zlasti v nižjih krajih na Hrvaškem in Slavonskem strugo prestopila in poljane preplavila.

— (Milodari za pribegle in ranjene Hercegovince in Bošnjake in za srbske ranjenike.) [XXXV. izkaz.] Gosp. dr. L. Gregorec v Mariboru od čitateljev „Slov. Gosp.“ 50 gld. 49 kr. — G. J. Kalin, župnik v Mozirji, pri cerkvenem opravilu nabral 12 gld. 40 kr. — Iz Vidma: Dva poštena Slovana 2 gld. — Pri slovesnosti šolske mladine na Strmcu blizu Leskovca nabrano 6 gld. — G. B. Ažman v Kropi 40 kr. — G. Skibna 1 gld. — Neimenovani 60 kr. — Gospdč. M. Sešek v Gamelnjah povoje. — G. W. v Konjicah staro obleko.

Prejšnji izkazi 4453 gl. 39 kr. 1000

frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice, skupaj tedaj 4526 gl. 28 kr. 1000 frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice.

Odbor potrjuje sprejem s pristrčno zahvalo za sedaj in posebno še enkrat za vsa uže prej prejeta darila, ter slav. občinstvu naznanja, da se je odbor za podporo pribeglih in ranjenih Hercegovincev in Bošnjakov in za ranjene Srbe z današnjim dnevom razšel.

J. N. Horak,
predsednik.

Vaso Petričič,
denarničar.

Dunajska borza 30. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	40
1860 drž. posojilo	110	25
Akcije narodne banke	818	—
Kreditne akcije	135	60
London	124	75
Napol.	9	98
C. k. cekini	5	94
Srebro	113	65

Razpis učiteljske službe.

Pri enorazrednej ljudske šoli v **Nadanjeselu** (pri sv. Mihelu) v Postonjskem okraju, se oddaje služba učitelja z letno plačo 500 gold. in prostim stanovanjem v šolskem poslopji; želi se orglanja sposoben učitelj, za kar se tudi primerna plača dobi, najmanj pa 60 gold.; kraj je tukaj priljuden, postaja sv. Peter južne železnice je pol ure od učiteljevega stanovanja. Prositelji naj pošljejo svoje prošnje z dotičnimi spričevali podpisaneu krajnemu šolskemu svetu najdalje do

1. februarja 1877.

Krajni šolski svet Nadanjeselo,
26. decembra 1876.

(413—1)

Valenčič, prvomestnik.

Vsem bolnikom, kateri bi v prav kratkem času bili radi rešeni od svojega trpljenja po tisočkrat dobro se izkazavšim zdravljenji, se branje slavne, v 68 natisih izšle, 500 strani močne knjige: Dr. Airy's Naturheilmethode ne more dosti priporočati. Cena 60 kr. avst. velj. dobiva se po vsaki knjigarni, ali pa proti pošiljanju 12 pism. mark po 5 kr. tudi direktno od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig. Spričevala, katerih je v knjigi veliko tiskanih, so porok temu, da nihče ne bode nezadovoljen položil te ilustrirane knjige iz rok. Vspehi govoré! (330—6)

gubili posojilo; tem upnikom ni na misel ne pride, da bi Damonu posodili še kaj, — da bi si, kakor prislovica pravi, šuko v blatu ogledavali. Ker se Damon zmerom in uže od nekda boji, ka upniki jemo pritiskati ga, za tega del je svoje dragocenejše imenje skril v varno zavetje v svojem domu, a vendar mu te imovine del lajša in hladi okolnosti; z nekolikimi stotinami francoskih knjig in z dvema puškama Le Paga je šest tisoč rubljev — dolg na veno svoje soproge plačal mlademu Alfonzu, ki je malo poprej po svojem očetu bil podedoval veliko bogastvo in z njim vred to dolžno pismo; a z grofom Firkijevičem se mu je še lepše posrečilo, kajti ta je plemenitaševo dolžno pismo na 4000 rubljev bil prepustil njegovej soprogi, pa nij ničesar dobil za to, le časi pa časi kako ljubeznjivo besedo, ljubeznjiv pogled ali kaj drugega takega od gospodične Salomeje, zale Damonove hčere, a še to na silo njenih prilestnih roditeljev. „Notabene“: Damon — previdna duša, pripravljen na vsak pripetljaj: ne trati časa, ne čaka, kdaj ga zgrabi sodnija; svoj les je dal do čistega posekati in premeniti v veliko množino rubljev. Mogočnejših upnikov se je odkrižal, z manjšimi se je lažje puliti. Samo en nevaren krst mu je še obtičal v sovražniških

vrstah: „pan“, zemski regent (sodnega arhiva uradnik) ima na njegovem posojilu 4000 rubljev, stari lisjak nij mogel pretrpeti bolesti, zakaj se je bil dal vjeti v past. Rega okrog upnikov, priganja jih, vse prizadevle si, da bi Damonovo soprogo odstranil od prepuščenih novcev njenega vena, hujska upnike, naj ne popuste svojega posojila, da vsaj ne izgube čisto vsega, kar se gotovo pripeti, ko hitro se jej utegne priznati ta novčna množina. — Ubogi prestrašeni upniki se z vso svojo nado zanašajo na „regenta“, žile napno, da zlože in na roko dadó mu tisoč rubljev, zato, da poravnajo njih zadeve. Ali prekanjeni Damon zna, da je tu le do ene osebe; ogovarja regenta, da bi se porazumil z njim, naposled mu žrtvuje svoje pomizno srebro, lot po štiri goldinarje — na zadolženje svojega dolga!

„Regent“ se krepko oklenjen drži svojega vspeha, drži tem krepkejše, ker je uže tisoč rubljev pograbil upnikom iz okanjenih mošenj, svoj dolg prepusti Damonovej soprogi vsled „cesije“, ki je odloženo jej, da še le ob leti pride na vrsto. Če prav še nekoliko časa spretno dela se Damonovega nasprotnika, skrivoma vendar, kakor more in umeje, pomaga mu o glavnej sodbi, in kakor navadno, tako je tudi ta pot vse breme trpke nesreče vselo

ubogim upnikom na pleča. Damon ima zopet svojo vas, kakor popreje, le s to razliko, da je zdaj — kakor dragi kamen, svobodna vseh dolgov. Učitelji, gojiteljice, najemno plemstvo, ki so mu bili posodili svoje prihranjene groše, — dve sestričini, bivajči pri njem, kakor pri svojem varuhu, njiju brat, ki ga je bil dal v cesarske vojščake, židje, trgovci, beralci, mesar, ki je dve leti dajal mu meso, — vsi so odšli s potepenim pismom, vsak na svojo stran — z upanjem „ad bona reparabilia“. Nekateri jočejo, nekateri proklinjajo, mej njimi so tudi taki, kateri z beraško palico hodijo okrog. Duhoven, ki je devet tisoč bil shranil v njegovej vasi, oblaznel je vsled svoje obupnosti, nekov žid je prišel na kant zato, ker mu je bil 20.000 rubljev dal na žganje, ki bi mu ga bil moral nažgati, pa ga nij nič napalil, ta kukavica pa se je obesil. Ali kaj je Damonu do tega, zmerom je nadnavadna duša, postrežljiv in gostoljub. — Zopet vabi na obede in plese, zopet je čila neutradljiva „figura“ v volilnih odborih, na semnjih, ali kakor pravijo: zopet si srečno kuje imenje, ali boljše rečeno: lovi žrtve, ki jih zna čarati in loviti v mreže.

Tržne cene

v Ljubljani 30. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 18 kr.; — reš 6 gl. 80 kr.; — ječmen 5 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. 75 kr.; ajda 6 gl. 30 kr.; — prosó 5 gl. 45 kr. — kornuza 6 gold. 10 kr.; krompir 100 kilogramov 4 gl. 10 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla

kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gl. 85 kr.; — špeh frišen — gl. 68 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 56 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 05 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 3 gold. 50 kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Učenec,

obeh jezikov sposoben, z dobrimi šolskimi spričili, zraven tega krepke konstitucije se v moji galanterijskih prodajalnicah takoj sprejme. (414-1)

Vaso Petričič.

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378-8) **A. Schneiderja**.

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Pravi Wilhelmov

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

(kri čisteč proti revmatizmu in protinu)

je kot

zimsko zdravljenje

edino gotovo uspešno kri čistilno zdravilo,

ker so ga prve medicinske avtoritete

„v Evropi“

z najboljšim vspehom rabile in potrdile.

Odlično dober,

učinek izvrsten,

vspeh odličen.

Z dovoljenjem c. k. dvorne pisarne v led. sklepa. Dunaj 26. marca 1818.

Proti ponarejanju zavaruje varstvena marka, ki je postavna. Dunaj, 12. maja 1870.

Varovan z najvišjim patentom nj. c. kr. Velikanstva. Dunaj, 7. dec. 1858.

Ta čaj čisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo preiskuje vse dele telesa in oddaja z notranjim rabljenjem vse nečiste, zaležane bolezenske snovi iz njega; tudi je učinek gotovo trajen.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih in zastaranih trdovratnih boleznij, vedno gnoječih se ran, kakor tudi vseh spolovnih in kožnih boleznij, mozoljev na telesu in obrazu, gob, sifilitičnih oteklin.

Posebno ugoden uspeh je kazal ta čaj pri napihnenji jeter in vranice, kakor tudi pri hemeroidah, zlatenici, hudih boleznih zilec, kit in členkov, potem tišanje v želodci, zapiranje sape, zapiranje doljnega telesa, težave pri puščanju vode, polucijah, možki slabosti, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljni, bezgavke se hitro in temeljito zdravijo, če se čaj neprenehoma pije, ker je milo raztopujoče in na vodo goneče zdravilo.

Veliko spričal, priznavalnih in pohvalnih listov, ki se na zahtevevanje zastoj pripošiljajo, potrjuje, da so te besede resnične.

V dokaz navedenega navajamo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu **Franču Wilhelmu**, lekarju v Neunkirchnu.

Terezijava s pri Kaplici na Češkem, 28. jan. 1876.

Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj, ki sem ga pri Vas naročil, sem prejel in porabil; hvaliti moram zelo njegov učinek, kajti popolnem je ozdravil moje revmatične bolezni.

Ivan Prill.

Gospodu **Franču Wilhelmu**, lekarju v Neunkirchnu.

Herautz, zadnja pošta Šildberg, 3. febr. 1876.

Ker je Vaš tako dobri Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj mojim prijateljem in sosedom pri protinskih boleznih tako pomagal, Vas prosim, da mi pošljete še dva paketa. Z vsem spoštovanjem

Ivan Worbs, oče ubogih.

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradci: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar; v Celovci: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovcu: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravalle, lekar; v Beljaku: Math. First; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarič, lekar. (397-2)

P. n.

S tem izrekamo svojim zelo spoštovanim strankam glavnega mesta in kronovine Kranjske najglobljo zahvalo za zaupanje in naklonenje, ki se je firmi

Karel Tambornino,

juvelirska, zlatninska in srebrninska prodajalnica v Ljubljani, vedno izkazovalo; ob enem pa zelo spoštovanim strankam vdano objavljamo, da bomo pod firmo taistega imena:

„Karel Tambornino“

pri nezmanjšanem skladišču blaga ta posel v prodajalnicah kongresni trg št. 6 in mestni trg št. 8, kakor dozdaj, nadaljevati.

Vedno se bomo gorče trudili, da rečno postrežemo svojim dragim naročnikom, kakor je bilo to skozi celih 26 let pod osobnim vodstvom ranjkega šefa g. **Karla Tambornino** kot najstrožje trgovsko geslo smatrano in slušano.

Prosimo za to daljno zaupanje, ki nas tako visoko časti.

Z odličnim spoštovanjem

(415)

Karel Tamborninovi dediči.

V Ljubljani, 30. decembra 1876.

Najnovejši italijanski godbeni instrument je od vseh godbenih avtoritet priznana

Ocarina

Ocarina

na kateri celo vsak nevešč človek uže po nekoliko urah vaje lahko igra najlepše komade Neizrečeno melodični in dobro doneči glas de'a ocarino za prijubljen godben salonski instrument, in ker je tako neznanstvo po ceni, ima vsakdo ugodno priliko, narediti si prijetno zabavo. — Cene so z navodom vred

Št. I II III IV V VI VII

gl. 1.—, gl. 1.50, gl. 2.—, gl. 2.50, gl. 3.40, gl. 4.40, gl. 5.40.

Št. IV. in V. ubrani za spremljevanje z glasovirom. — Dobiva se eding, le iz skladišča

Blau & Kann, Dunaj, I., Babenbergerstrasse 1.

Pošilja se proti povzetju. Razprodajalcem rabat. (406-2)

Sledeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstne učinke

Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop.

Gospodu **Franču Wilhelmu**, lekarju v Neunkirchnu.

Küstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštnim povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop. Spoštovanjem **Franz Josef Fiedler**, Küstelwald št. 51.

Gospodu **Franču Wilhelmu**, lekarju v Neunkirchnu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštnim povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnoznane Wilhelmovga snežniškega zeliščnega alop pod mojim naslovom. Spoštovanjem

(394-2)

Karel Mappes.

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobiti žele, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši pridá.

Zapečaten originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejanju samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu,

Niže Avstrijsko.

Zad. lovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradci: Wend. Trnkoczy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovcu: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.